

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/64/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120204070
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Vanková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2120204070.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľuboslava Vanková a sudcov: JUDr. Katarína Slováčková a Mgr. Jozef Mačej v právnej veci žalobcu: A. A., narodený X.X.XXXX, bytom B. B. XXXX/XX, C., právne zastúpený: JUDr. Lenka Gajarská, advokátka, so sídlom Horné bašty 8943/25, Trnava, proti žalovanej: D. A., narodená XX.X.XXXX, bytom E. XXX/XX, F. G., právne zastúpená: JUDr. Lucia Sukopová, advokátka, so sídlom Františkánska 5, Trnava, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 40C/27/2020-85 zo dňa 13. decembra 2021 vo výrokoch I., II., takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalobca **m á n á r o k** voči žalovanej na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo manželov žalobcu a žalovanej tak, že do výlučného vlastníctva žalovanej prikázal finančné prostriedky na účte č. F. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX vedenom v F. F., H. so zostatkom ku dňu 11.06.2019 vo výške 888,59 eur a finančné prostriedky na vkladnej knižke č. F. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX vedenej v F. F., H. so zostatkom ku dňu 11.06.2019 vo výške 3.086,69 eur, výrokom II. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi titulom finančného vyrovnania peňažnú čiastku vo výške 1.987,64 eur, a to do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia, výrokom III. rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Napadnutý rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ustanovení § 143, § 144, § 145 ods. 1, 2, § 136 ods. 2, § 148, § 149 ods. 1, 3, § 150 Občianskeho zákonníka, § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku a vecne potrebou vyporiadania zvoleným spôsobom, keď do bezpodielového spoluvlastníctva manželov patrili rozsudkom vyporiadané veci (peňažné prostriedky) uvedené vo výroku I. rozsudku. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že do bezpodielového spoluvlastníctva manželov patria peňažné prostriedky na účte žalovanej v sume 888,59 eur a na vkladnej knižke žalovanej v sume 3.086,69 eur. Súd prvej inštancie nepovažoval za preukázané, že peňažné prostriedky na vkladnej knižke získala žalovaná do výlučného vlastníctva darom od príbuzných a že sumu 2.000 eur, ktorú žalovaná vybrala z vkladnej knižky a vložila na svoj osobný účet, použila pre potreby domácnosti alebo za účelom nadobudnutia spoločných vecí. Súd prvej inštancie prikázal peňažné prostriedky na účte žalovanej a na vkladnej knižke žalovanej do výlučného vlastníctva žalovanej, keďže bola majiteľkou tohto účtu a tejto vkladnej knižky. Za účelom vyrovnania podielov súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.987,64 eur, ktorá predstavuje polovicu peňažných prostriedkov prikázaných do vlastníctva žalovanej.

3. Súd prvej inštancie žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania z dôvodu, že sa rozhodovalo o rozdelení spoločného majetku bývalých manželov, pričom ich nároky na podiely sú rovnaké, a preto aj pomer úspechu vo veci bol na oboch stranách rovnaký.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výrokoch I., II. podala odvolanie žalovaná z dôvodov podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. e), f), h) Civilného sporového poriadku. Žalovaná v odvolaní uviedla, že na objasnenie pôvodu financií bolo nevyhnutné vykonať dôkaz predložený žalovanou, minimálne ten, ktorý bola schopná predložiť v písomnej forme – čestné vyhlásenie I. F., ktorý pracuje v zahraničí, pričom jednak vyhotovenie tohto dôkazu, jednak výsluch tohto svedka, boli časovo náročnejšie záležitosti. Žalovaná od začiatku tvrdila, že na vlastnej vkladnej knižke mala šetrené financie mimo BSM. Nakoľko išlo o dary rodiny z'alovej z východu Slovenska, ktoré boli vždy osobné a vo forme hotovosti, veľmi ťažko sa tieto dary preukazovali. Členovia rodiny z'alovej si nespisovali pri darovaní darovacie zmluvy, ani čestné prehlásenia o výške odovzdaných darov, urobil tak akurát otec z'alovej z dôvodu súdneho konania v čase, keď bol na Slovensku, pred jeho odchodom do zahraničia. Z'aloaná mala podstatne ťažšiu situáciu v tom, že nemala potvrdenia o bezhotovostných prevodoch (finančné dary boli vždy v hotovostnej forme). Otec z'alovej I. F. bol vlastne jediným možným svedkom, avšak tým, že pracuje v zahraničí, bol aj jeho výsluch problematický. Do toho treba tiež pripočítať fakt, že na jeseň roku 2021 sa z'alovej narodil druhý syn, čo malo tiež negatívny vplyv na jej flexibilitu pri predkladaní dôkazov a komunikácii so súdom. Z dôkazov, ktoré súd prvej inštancie vykonal, dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil, nakoľko vyhodnotil, že strany sporu mali dostatok vlastných prostriedkov (BSM), aby v čase, kedy bol maloletý syn H. len malým bábätkom, si mohli odložiť sumu v tak vysokej výške (2.500 eur) a vložiť ju na vkladnú knižku z'alovej. Vzhľadom na odstup času a na fakt, že z'alovej dávali jej príbuzní na východe Slovenska financie vždy, keď ich navštívila, si z'aloaná presne nepamätala termín vloženia konkrétnych financií (2.500 eur) na vkladnú knižku. Vyber z'alovej v sume 2.000 eur v čase, keď opustila spolu s maloletým H. spoločnú domácnosť (jar roku 2019), bol v celom rozsahu použitý na zabezpečenie potrieb z'alovej a maloletého H., najmä na potreby bývania (zábezpeka), ako aj zariadenia nového bydliska potrebným zariadením, vhodným pre maloletého H. (detská posteľka a pod.). Tieto financie teda boli spotrebované v celom rozsahu pre existenčné potreby z'alovej a spoločného syna strán sporu. Žalovaná z vkladnej knižky vybrala (2.000 eur) vlastné financie mimo BSM. Snaha z'aloabcu o získanie prostriedkov, najmä na vkladnej knižke, z'alovej je šikanóznou výkon práva voči z'alovej. Žalovaná navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne, alternatívne, aby zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. K odvolaniu žalovanej proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výrokoch I., II. sa vyjadril žalobca. Žalobca vo vyjadrení uviedol, že sa plne stotožňuje s tým, že súd prvej inštancie nevykonal výsluch svedka I. J. a tiež dokazovanie jeho čestným vyhlásením zo dňa 29.10.2021. Uvedený postup súdu prvej inštancie plne rešpektuje koncentračnú zásadu a zásadu rovnosti sporových strán. Žalovaná mala dostatok času, aby sa na hroziace súdne konanie pripravila a dôkazy vo svoj prospech si včas zabezpečila, o to viac za situácie, ak jej ich majú poskytnúť rodinní príslušníci, s ktorými je žalovaná v priamom kontakte. Žalovaný v rozhodnom období od júna 2016 do mája 2017 pracoval pre spoločnosť Volkswagen ako vodič, kde dosahoval čistý mesačný príjem v sume 1.600 eur až 1.800 eur, žalovaná v tomto období poberala materské a rodina tiež obdržala aj príspevok pri narodení dieťaťa ako štátnu sociálnu dávku vo výške približne 800 eur. Tvrdenia žalovanej o vlastných financiách mimo režimu BSM sú účelovými a ničím nepreukázanými tvrdeniami žalovanej. Sumu 2.000 eur žalovaná použila v rozpore s ustanovením § 144 Občianskeho zákonníka, pričom na preukázanie opaku nepredložila žiadne relevantné dôkazy a obmedzila sa len na vágne tvrdenia o ich použití na zabezpečenie svojho bývania. Žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom – stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 365 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. e), f), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 Civilného sporového

poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

7. Predmetom konania je vyporiadanie zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva bývalých manželov – strán sporu. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalovanej je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či súd prvej inštancie vykonal všetky navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, či súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a či vec právne správne posúdil.

8. V prejednávanej veci bola spornou a odvolaním žalovanej nastolenou otázkou zaradenia peňažných prostriedkov na vkladnej knižke v sume 3.086,69 eur do masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov, zaradenia peňažných prostriedkov v sume 2.000 eur spotrebovaných žalovanou do vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov a v nadväznosti na už uvedené otázky aj otázka výšky vyrovnacieho podielu.

9. Závery súdu prvej inštancie týkajúce sa vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov a obsiahnuté v napadnutom rozsudku (v jeho odôvodnení) treba považovať za súladné so zákonom i skutkovými zisteniami plynúcimi z riadne vykonaného dokazovania. Súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil, s poukazom na ustanovenie 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a preto nemôže dať za pravdu odvolateľke. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

10. Žalovaná napadla rozsudok súdu prvej inštancie z dôvodov podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. e), f), h) Civilného sporového poriadku.

11. Odvolacím dôvodom podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. e) Civilného sporového poriadku je pochybenie súdu, ak zamietne návrh na vykonanie dôkazu, ktorý je spôsobilý priniesť ďalšie relevantné skutkové zistenia a ktorého vykonanie je prípustné.

12. Odvolacím dôvodom podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku totiž možno napadnúť výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, na ktorého nesprávnosť je možné usudzovať len zo spôsobu, ako k nemu súd dospel. Ak nie je možné súdu prvej inštancie v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi.

13. K odvolaciemu dôvodu podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

14. Podstatou odvolacej argumentácie žalovanej bolo, že súd prvej inštancie nevykonal ňou navrhované dôkazy, a to výsluch svedka I. J. a oboznámenie s Čestným vyhlásením I. J. zo dňa 29.10.2021, v dôsledku čoho súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil.

15. Vo vzťahu k odvolacej námietke žalovanej, v ktorej namietala okolnosť, že súd prvej inštancie neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal ňou navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, je treba ako prvoradá uviesť, že dokazovanie je možno vymedziť ako

osobitnú činnosť súdu zameranú na získavanie poznatkov o veci, ktorá je predmetom súdneho konania. Povinnosť navrhnúť alebo označiť dôkazné prostriedky je v sporovom konaní povinnosťou strán, ktorá im je všeobecne uložená v ustanovení § 185 Civilného sporového poriadku. Ide o povinnosť tej zo strán, ktorý tvrdí skutočnosť, ktorá má byť v konaní preukázaná. Povinnosť strán tvrdiť určité potrebné skutočnosti v sporovom konaní ovládanom prejednávacou zásadou sa nazýva povinnosť tvrdenia a vzťahuje sa vždy na konkrétnu skutočnosť stranou uvádzanou. V prípade, že ju strana splnila, platí, že uniesla bremeno tvrdenia. Existencia tvrdenej skutočnosti podmieňuje existenciu dôkaznej povinnosti, teda povinnosti strany označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Dôkazným bremenom sa rozumie zodpovednosť strany za to, že v konaní neboli preukázané jej tvrdenia, a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v prípadoch, kedy určitá skutočnosť, významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, nebola pre nečinnosť strany preukázaná (resp. objektívne nemohla byť preukázaná) a kedy výsledky zhodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadne určitých skutočností leží potom na tej strane, ktorý z jej existencie vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o tú stranu, ktorá existenciu týchto skutočností tiež tvrdí.

16. Z obsahu spisu bolo zistené, že konanie na súde prvej inštancie bolo začaté dňa 19.5.2020. Žaloba s prílohami spolu s výzvou na vyjadrenie k žalobe v lehote 15 dní a s poučením o neprihliadnutí na prostriedky procesnej obrany, ktoré nebudú predložené včas (uznesenie súdu prvej inštancie č. k. 40C/27/2020-17 zo dňa 3.7.2020) bola žalovanej doručená dňa 17.7.2020. K žalobe sa žalovaná vyjadrila podaním zo dňa 31.7.2020, ktoré podanie bolo právnomu zástupcovi žalobcu doručené dňa 2.9.2020. K vyjadreniu žalobcu k vyjadreniu žalovanej k žalobe sa žalobca vyjadril ďalším podaním zo dňa 17.9.2020, ktoré podanie s prílohami spolu s výzvou na vyjadrenie k uvedenému podaniu žalobcu v lehote 15 dní a s poučením o neprihliadnutí na prostriedky procesnej obrany, ktoré nebudú predložené včas (uznesenie súdu prvej inštancie č. k. 40C/27/2020-36 zo dňa 1.10.2020) bolo právnej zástupkyňi žalovanej doručené dňa 24.10.2020. Na uvedenú výzvu súdu prvej inštancie žalovaná nereagovala. Súd prvej inštancie nariadil pojednávanie vo veci na deň 9.9.2021, ktoré pojednávanie bolo odročené z dôvodu ospravedlnenej neúčasti žalovanej a za účelom doplnenia odkazovania. Podaním bez datovania doručeným súdu prvej inštancie dňa 5.11.2021 sa žalovaná vyjadrila k veci a navrhla vykonať dôkaz výsluchom svedka I. J. a oboznámením s Čestným vyhlásením I. J. zo dňa 29.10.2021. Súd prvej inštancie nariadil pojednávanie na deň 8.11.2021, ktoré pojednávanie bolo odročené z dôvodu ospravedlnenej neúčasti právnej zástupkyne žalovanej na deň 13.12.2021. Na pojednávaní konanom dňa 13.12.2021 súd prvej inštancie (mimo iného) uznesením vyhláseným prítomným zamietol návrh na vykonanie dokazovania listinou – čestné vyhlásenie I. J. a výsluchom I. J. a vyhlásil rozsudok vo veci samej. Súd prvej inštancie zamietol návrhy na vykonanie uvedených dôkazov, nakoľko uvedené návrhy na doplnenie dokazovania nepredniesla žalovaná včas, kedy všetky skutkové tvrdenia v rámci procesnej obrany a dôkazy na ich preukázanie mohla predložiť najneskôr v duplike, keď skutočnosť, že otec žalovanej pracuje v zahraničí, resp. osobné dôvody žalovanej (pôrod), ktoré jej mali brániť vo včasnom predložení návrhov na doplnenie dokazovania, súd prvej inštancie vyhodnotil ako nedôvodné, nakoľko konanie je vedené od 19.5.2020, pričom žalovaná je od začiatku konania právne zastúpená a mala tak dostatočnú možnosť riadne a včas predkladať súdu vlastné skutkové tvrdenia. Žalovaná v odvolaní zotrvala na dôvodoch časovej náročnosti zabezpečenia týchto dvoch dôkazov.

17. V zmysle Článku 8 Civilného sporového poriadku strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

18. V zmysle § 153 Civilného sporového poriadku strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania (ods. 1). Na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu (ods. 2). Ak súd na prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany neprihliadne, uvedie to v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej (ods. 3).

19. V zmysle § 181 ods. 4 Civilného sporového poriadku, ak strana alebo jej zástupca nie sú schopní predniesť podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia a označiť alebo predložiť dôkazy na ich preukázanie, súd im môže určiť lehotu na dodatočné splnenie tejto povinnosti. Po márnom uplynutí tejto lehoty nemusí súd na tieto skutkové tvrdenia a dôkazné návrhy prihliadať. Tým nie sú dotknuté ustanovenia § 153 a 154.

20. Sporové konanie sa spravuje zásadou koncentrácie konania. Znamená to, že strany sporu nie sú oprávnené vykonať niektoré procesné úkony kedykoľvek v priebehu konania, ale iba v určitom štádiu konania. Ak procesný úkon strany, ktorý podlieha koncentrácii konania, nie je vykonaný včas, nespôsobuje (za zákonom ustanovených podmienok) procesnoprávne účinky. Absencia procesnoprávných účinkov sa prejaví v tom, že súd na procesný úkon neprihliada. Procesné úkony strán sporu, ktoré podliehajú koncentrácii konania, sú prostriedky procesného úkonu a prostriedky procesnej obrany (§ 149 Civilného sporového poriadku). Povinnosť riadneho vedenia sporu je všeobecne vyjadrená v Článku 8 Civilného sporového poriadku tak, že strany sporu sú povinné vykonať prostriedky procesného úkonu a prostriedky procesnej obrany v súlade s princípom hospodárnosti.

21. Procesné úkony nesmú viesť k prieťahom v konaní (Čl. 5 Civilného sporového poriadku). Účelom a zmyslom koncentrácie konania je prispieť k rýchlosti konania, zabrániť zdržiavaniu konania a motivačne pôsobiť na strany sporu, aby procesné úkony vykonávali včas. Zásada koncentrácie konania sa uplatňuje v dvoch podobách, a to ako koncentrácia vhodná (§ 153 - sudcovská koncentrácia konania) a koncentrácia nutná (§ 154 - zákonná koncentrácia konania). Sudcovská koncentrácia konania je v diskrečnej právomoci súdu. Zákonná koncentrácia konania je pre súd a strany sporu obligatórna.

22. Včasnosť predloženia prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany vyhodnotí v okolnostiach konkrétneho prípadu súd a je ponechané na jeho úvahe, či prípadné omeškanie procesného úkonu ospravedlní, alebo či prijme procesnú sankciu, ktorá spočíva v tom, že súd na procesný úkon neprihliadne a tým mu neprizná procesné účinky. V prípade porušenia povinnosti predložiť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas, môže nastúpiť sankcia predpokladaná ustanovením § 153 ods. 2, 3 Civilného sporového poriadku, prípadne však aj iné právne následky. Napr. omeškanie s predložením prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany môže spôsobiť vznik zavinených trov konania (§ 256 ods. 2 Civilného sporového poriadku) a povinnosť ich náhrady.

23. Procesný úkon nie je vykonaný včas, ak ho strana sporu mohla vykonať skôr (objektívne hľadisko), ak by konala starostlivo (subjektívne hľadisko).

24. Skutkové tvrdenia a návrhy na vykonanie dokazovania patria medzi prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré musia strany v civilnom sporovom konaní, ktoré má kontradiktórnu povahu, uplatniť včas. Ak strana túto povinnosť poruší, vystavuje sa riziku účinkov zákonnej (§ 154 Civilného sporového poriadku) alebo sudcovskej (§ 153 ods. 2 Civilného sporového poriadku) koncentrácie konania.

25. Účelom uplatnenia sudcovskej koncentrácie konania je predísť predlžovaniu súdneho sporu a dodržať tak zásadu hospodárnosti konania, ktorá je spojená s právom strany na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov. Tento účel je rozpoznateľný práve v tom, že § 153 ods. 1 Civilného sporového poriadku ukladá stranám prostriedky procesného útoku a procesnej obrany uplatniť „včas“. Druhá veta tohto ustanovenia ako aj ustanovenie § 153 ods. 2 Civilného sporového poriadku dávajú zase návod na to, čo sa má považovať za uplatnenie prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany včas. Vyplýva z neho, že za včasné nemožno považovať najmä také počínanie strany, ak prostriedky procesného útoku a procesnej obrany mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania alebo ktoré vyžaduje nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu. Ak súd dospeje k záveru, že strana neuplatnila prostriedky procesného útoku alebo obrany včas, má možnosť buď konanie strany ospravedlniť a na jej procesný úkon prihliadnuť, alebo vyvodiť sankčné dôsledky, teda na omeškaný procesný úkon neprihliadnuť. Uplatnenie diskrečného práva súdu závisí od okolností konkrétneho prípadu. V odôvodnení rozsudku vo veci samej súd potom vysvetlí, prečo na procesný úkon strany neprihliadol a z akých dôvodov.

26. Z priebehu rozhodnej časti konania na súde prvej inštancie popísaného vyššie je zrejmé, že žalovaná nespĺnila povinnosť na predloženie dôkazov o nej tvrdených skutočnostiach v lehote 15 dní určenej súdom prvej inštancie v uznesení č. k. 40C/27/2020-36 zo dňa 1.10.2020, ktorá jej mala uplynúť dňa 9.11.2020 a predmetné návrhy na doplnenie dokazovania doručila súdu prvej inštancie až dňa 5.11.2021, teda s takmer ročným oneskorením. Tu sa žiada dodať, že žaloba, obsahom ktorej bola požiadavka žalobcu zahrnúť do masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov aj peňažné prostriedky na vkladnej knižke žalovanej, bola žalovanej doručená už dňa 17.7.2020. Nemožno potom prehliadnuť, že žalovaná navrhla vykonať dokazovanie predmetnými dôkazmi neskoro s takmer ročným oneskorením. Za toto dlhé časové obdobie mohla bez pochybností žalovaná navrhnúť súdu prvej inštancie vykonanie týchto dôkazov, keďže pobyt navrhovaného svedka v zahraničí nemá nič spoločné s predložením návrhu na vykonanie dôkazu jeho výsluchom súdu prvej inštancie (potom až reálne uskutočnenie jeho výsluchu vyžadujúceho osobnú prítomnosť svedka na pojednávaní by mohlo byť spojené s ťažkosťami z dôvodu pobytu v zahraničí a docestovania na súdne pojednávanie). Rovnako predloženie písomného čestného vyhlásenia v kópii nemohlo žalovanej spôsobiť žiadne ťažkosti s možnosťou využitia jednoduchej a rýchlej elektronickej komunikácie (email, mobil a pod.). Ani ospravedlňovanie žalovanej nepredloženia dôkazov včas narodením jej druhého syna v októbri 2021 nie je náležité, nakoľko lehota na uplatnenie prostriedkov procesnej obrany jej uplynula ešte pred týmto tehotenstvom.

27. Keďže sudcovskú koncentráciu konania uplatňuje príslušný sudca podľa vlastnej úvahy, spadá do jeho kompetencie rozhodnúť, či na prostriedok procesného útoku či obrany, ktorý strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania, bude prihliadať (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 530/2018 z 15. novembra 2018).

28. Vzhľadom k vyššie uvedenému, pokiaľ súd prvej inštancie využil a aplikoval sudcovskú koncentráciu konania a neprihliadol na oneskorený návrh žalovanej na vykonanie dôkazov z dôvodov už uvedených vyššie, svojim postupom žalovanú nevyhlásil z realizácie procesného práva navrhovať dôkazy, ktoré jej procesný predpis priznáva a správne tento návrh na doplnenie dokazovania ako nevhodný zamietol. Odvolacia námietka žalovanej, že súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, je tak neopodstatnená.

29. Základnou spornou otázkou v prejednávanej veci bolo určenie predmetu bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

30. Povinnosť tvrdenia aj dôkazné bremeno, pokiaľ ide o určité skutočnosti, leží na tej strane sporu, ktorá z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; spravidla ide o tú stranu, ktorá existenciu týchto skutočností tiež tvrdí (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22Cdo 2063/2005 z 31.1.2006).

31. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že zákon stranám ukladá povinnosť objasniť všetky potrebné skutočnosti a označiť k nim potrebné dôkazné prostriedky (ide o povinnosť tvrdenia a povinnosť dôkaznú). Povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť postihuje obe strany sporu v konaní ovládanom prejednacou zásadou, t. j. v sporovom konaní, keďže nespĺnenie tejto povinnosti môže mať pre stranu nepriaznivý dôsledok v podobe nepriaznivého výsledku sporu. Okolnosť, že strana v sporovom konaní nesie nebezpečenstvo nepriaznivého výsledku procesu, sa označuje v procesnej teórii jej procesnou zodpovednosťou. Navrhovanie dôkazov má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia. Dôkazným bremenom je zodpovednosť strany za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých alebo z vykonaných dôkazov. Zmysel uplatňovania dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa vykonávajú všetky navrhnuté dôkazy, prípadne aj iné, než navrhnuté a súd napriek tomu nemá jednoznačný skutkový základ pre svoje rozhodnutie. V tomto prípade musí rozhodnúť v situácii dôkaznej núdze, ktorej dopad (neúspech v konaní) pričíta tej strane, na ktorej predovšetkým podľa predpisov hmotného práva leží dôkazné bremeno, t. j. zodpovednosť za preukázanie skutočností významných z hľadiska hmotného práva.

32. Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, sa rozumie taký výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu vyplývajúcejmu z ustanovenia § 191 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane

toho, čo uviedli strany. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie v prípade, ak by zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán nevyplývali, alebo inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že pri hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti je logický rozpor, alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje uvedenému zákonnému ustanoveniu. Ak nie je možné súdu v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi.

33. V prejednávanej veci odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vykonané dokazovanie vyhodnotil v zmysle zásad upravených v ustanovení § 191 Civilného sporového poriadku a vec aj správne právne posúdil. Odvolací súd sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, že žalovaná nepreukázala tvrdenie, že peňažné prostriedky na vkladnej knižke patria do jej výlučného vlastníctva, resp. že ak patria, časť z nich použila zákonom predpokladaným spôsobom. Tu je potrebné konštatovať, že procesná obrana žalovanej spočívala v tvrdení, že peniaze uložené na vkladnej knižke jej darovali príbuzní vyznela nepresvedčivo, toto tvrdenie žalobkyne nebolo preukázané, ako správne konštatoval súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku (odsek 33. rozsudku súdu prvej inštancie). Rovnako žalovaná nepreukázala použitie výberu spoločných peňažných prostriedkov z vkladnej knižky spôsobom, ktorý nezakladá povinnosť ich nahradiť (odsek 34. rozsudku súdu prvej inštancie). Odvolacia námietka žalobkyne o neúplnom zistení skutkového stavu súdom prvej inštancie je tak nenáležitá.

34. Vo vzťahu k skutkovým zisteniam súdu prvej inštancie žalovaná predovšetkým namietala, že súd prvej inštancie nesprávne postupoval pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, keď do masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov zahrnul peňažné prostriedky na vkladnej knižke žalovanej v sume 3.086,69 eur, nakoľko podľa žalovanej sa jednalo o peňažné prostriedky patriace do jej výlučného vlastníctva, keďže sa jednalo o dary od príbuzných len pre žalovanú. Ak teda žalovaná tvrdila (v rozpore s tvrdením žalobcu), že peňažné prostriedky na vkladnej knižke jej darovali príbuzní, bolo jednoznačne jej povinnosťou predložiť súdu relevantné dôkazy na podporu tohto svojho tvrdenia, čo sa v prejednávanej veci nestalo. Odvolaciemu súdu nezostávalo nič iné, rovnako ako súdu prvej inštancie konštatovať, že žalovaná neunesla dôkazné bremeno o tomto svojom tvrdení.

35. K vyššie uvedenej odvolacej námietke žalovanej sa žiada ešte dodať, že spoločný majetok manželov je tvorený z jeho zdrojov. Vlastnými zdrojmi spoločného majetku manželov sú v podstate príjmy, ktoré tento majetok alebo vlastníctvo rozmnožujú predovšetkým na základe činnosti alebo nárokov jednotlivých manželov. Predmetom bezpodielového spoluvlastníctva manželov sú tak predovšetkým príjmy a úspory z pracovného alebo iného obdobného pomeru, príjmy so sociálneho poistenia a zabezpečenia (pokiaľ ich oprávnený manžel prevzal, lebo samotný nárok na ich vyplatenie do bezpodielového spoluvlastníctva manželov nepatrí), výhry z lotérií, výherných vkladných knižiek a pod.. Ustanovenie § 143 Občianskeho zákonníka jednoznačne preferuje spoločný majetok manželov pred ich oddelenými majetkami, keďže do bezpodielového spoluvlastníctva manželov patrí totiž všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva s výnimkou vecí a) získaných dedičstvom, b) získaných darom, c) vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, d) vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnomu nástupcovi pôvodného vlastníka. Vedený týmito úvahami odvolací súd uzaviera, že nebolo žalovanou preukázané, že peňažné prostriedky na vkladnej knižke patri do jej výlučného vlastníctva. Odvolací súd sa potom stotožňuje so súdom prvej inštancie o zahrnutí peňažných prostriedkov na vkladnej knižke v sume 3.086,99 eur do masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov strán sporu.

36. Napokon žalovaná v odvolaní namietala záver súdu prvej inštancie, že výber peňažných prostriedkov z vkladnej knižky v sume 2.000 eur posúdil ako nakladanie so spoločnými peňažnými prostriedkami pre potrebu žalovanej. V uvedenej súvislosti odvolací súd uvádza, že úspory je potrebné zaradiť do masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov a vyporiadať, ak jeden z manželov nakladal s úsporami patriacimi do bezpodielového spoluvlastníctva manželov spôsobom, ktorý je v rozpore s ustanovením § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Nebolo sporné, že žalovaná sumu 2.000 eur vybrala z vkladnej knižky bez súhlasu žalovaného za trvania manželstva a následne vložila na svoj účet. Žalovaná sa bránila tvrdením, že peňažné prostriedky použila na nevyhnutné potreby pre živobytie seba a spoločného

syna. Súd prvej inštancie preto správne v uvedenom prípade skúmal, akým spôsobom žalovaná so sumou 2.000 eur, ktorú vybrala z vkladnej knižky, nakladala.

37. Ak v predmetnom konaní žalovaná preukázateľne za trvania manželstva vybrala z vkladnej knižky peňažné prostriedky, ktoré boli predmetom bezpodielového vlastníctva manželov, nesie ona dôkazné bremeno o tom, že ich použila v súlade s ustanovením § 144 Občianskeho zákonníka, teda najmä na bežnú spotrebu manželov alebo na náklady spojené s užívaním a udržiavaním majetku v bezpodielovom vlastníctve. Dôkazným bremenom v prípade výberu peňazí urobeného len jedným z manželov bez vedomia druhého nemožno zaťažiť toho, kto výber neurobil, keďže tento manžel nie je o použití vybraných peňazí nijako informovaný, a teda pokiaľ ide o ich použitie, spravidla nemôže nič tvrdiť a dokazovať. Naopak ten, kto peniaze vybral, vie, ako ich použil a jeho teda zaťažuje dôkazné bremeno, pokiaľ ide o ich použitie. Bolo preto na žalovanej, aby tvrdila a preukázala, že sumu 2.000 eur už nemá a že ju použila spôsobom, ktorý nezakladá povinnosť ju nahradiť, čo sa však žalovanej nepodarilo. Žalovaná v konaní pred súdom prvej inštancie totiž tvrdila, že uvedenú sumu minula pre potreby bývania po opustení spoločnej domácnosti vrátane stravy, ošatenia a hygienických potrieb a pod.. Odvolací súd pripomína, že bezpodielové spoluvlastníctvo manželov trvá ďalej aj po zrušení spoločného hospodárenia a na právach a povinnostiach manželov vyplývajúcich z tohto spoluvlastníctva sa tým nič nemení. Žalovaná ani netvrdila, že uvedené peňažné prostriedky použila na užívanie a udržiavanie majetku v bezpodielovom vlastníctve a ani ničím nepreukázala ich použitie na bežnú spotrebu oboch manželov, resp. iný spôsob ich použitia podľa dohody manželov. Vzhľadom k uvedenému odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie považoval za nepreukázané tvrdenie žalovanej, že sumu 2.000 eur už nemá a že ju použila v súlade so zákonnou úpravou. Správne súd prvej inštancie zahrnul sumu 2.000 eur do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

38. Žalovaná v odvolaní vychádza z odlišných skutkových záverov než súd prvej inštancie a robí z vykonaných dôkazov vlastné skutkové závery týkajúce sa darovania peňažných prostriedkov na vkladnej knižke v sume 3.086,69 eur a (ne)zahnutia sumy 2.000 eur do vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Odvolací súd uvádza, že vnútorné presvedčenie súdu (ako výsledok hodnotenia dôkazov) by sa totiž malo vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia dôkazov jednotlivo, aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Súd prvej inštancie ohľadne žalovanej tvrdeného darovania peňažných prostriedkov a použitia spoločných peňažných prostriedkov výsledky vykonaného dokazovania riadne vyhodnotil a na ich základe odôvodnil rozhodnutie, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje tak, ako už bolo uvedené vyššie. Preto správne postupoval súd prvej inštancie, keď na základe výsledkov dokazovania nepovažoval za preukázané darovanie peňažných prostriedkov na vkladnej knižke výlučne žalovanej a peňažné prostriedky v sume 3.086,69 eur (vrátane výberu sumy 2.000 eur) zahrnul do masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

39. Výsledky dôkaznej verifikácie všetkých právne relevantných dôkazných prostriedkov, ktoré boli potrebné k zisteniu skutkového stavu a vyplývajú z obsahu spisu, viedli k jednoznačnému záveru o určení rozsahu bezpodielového spoluvlastníctva manželov v zmysle ustanovenia § 143 Občianskeho zákonníka (pri ustálení masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov) a k naplneniu podmienok pre aplikáciu ustanovenia § 150 Občianskeho zákonníka (pri zohľadnení toho, že so spoločnými úsporami nakladala žalovaná bez vedomia a súhlasu manžela), keďže poskytovali bezpečne zistený skutkový stav, ktorý bolo možné podriaďiť pod uvedené hmotnoprávne pravidlá. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že peňažné prostriedky na vkladnej knižke žalovanej a na účte žalovanej patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Súd prvej inštancie správne právne vec posúdil.

40. Závery súdu prvej inštancie, čo do zadefinovania tzv. masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov, spôsobu rozdelenia jednotlivých vecí a napokon určenia výšky vyrovnacieho podielu žalobcu, obsiahnuté v napadnutom rozsudku treba považovať za súladné so zákonom a skutkovými zisteniami plynúcimi z riadneho dokazovania a odvolaciemu súdu ostáva len konštatovať správnosť dôvodov použitých na podporu takýchto záverov a s týmito sa stotožniť.

41. V súvislosti s prejavmi nespokojnosti žalovanej s preskúmaným rozsudkom odvolací súd poukazuje na stabilnú rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu SR, podľa ktorej nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (napr.

II. ÚS 4/97, II. ÚS 3/97). Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a bez znakov arbitrárnosti (napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05, I. ÚS 140/2017).

42. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že odvolacie dôvody uvádzané žalovanou nie sú naplnené.

43. Ďalšie odvolacie argumenty žalovanej odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú odvolaciu argumentáciu, nespôsobilú privediť úspech odvolaniu, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

44. S poukazom na vyššie uvádzané odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I., II. vo veci samej o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov a o výplatovej povinnosti žalovanej, vrátane závislého výroku III. o náhrade trov konania (osobitne odvolaním nenapadnutého a v prípade ktorého ani odvolací súd nezistil žiadne zjavné dôvody jeho nesprávosti), s použitím ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

45. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanej v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie osobitným uznesením po právoplatnom skončení veci.

46. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).